

MİLLÎ FOLKLOR'UN MAKALE İNCELEME SÜRECİ VE “KÖR HAKEMLİK” UYGULAMASI

Article Investigation Process of Millî Folklor and Application of Blind Review

Millî Folklor dergisine yayımlanmak üzere gönderilen yazılar şu süreçten geçirilir: Derginin iletişim adresine iletilen her yazı, öncelikle Editörlük Birimi tarafından derginin Yayın İlkeleri'ne biçimsel uygunluk bakımından değerlendirilir (kelime sayısı, anahtar kelimelerin sayısı, yabancı dildeki karşılıklarının uyumu, kaynakça kuralları vb.). Bu aşamada, Editörlük Birimi yalnızca yazının Yayın İlkeleri'ne biçimsel uygunluğunu sağlamaya çalışır, içerikle ilgili herhangi bir değerlendirme yapmaz.

Editörlük Birimi tarafından biçimsel uygunluğu sağlanan her yazı, yazarın adının ve yazarı belli edecek diğer ifadelerin gizlenmesi yoluyla “anonimleştirilerek” her iki ayda bir Yayın Kurulu üyelerine gönderilir. Takip eden 15-20 gün içinde 1 editör, 2 editör yardımcısı ile toplam 24 üyeden oluşan Yayın Kurulu toplanır. Toplantıda üyeler kendilerine gönderilen yazıları tek tek ele alır ve görüş bildirir. Yayın Kurulu toplantısında yazılar hakkında çoğunlukla uzlaşma, bazı durumlarda ise oylama yoluyla “ret”, “yeniden düzenleme” veya “hakemlere gönderme” şeklinde üç tip karar alınır.

Derginin Yayın İlkeleri'ne ve bilimsel yayın ölçütlerine uymayan ve Yayın Kurulunun düzeltilme imkânının bulunmadığı kanaatine vardığı yazılar reddedilir. Sayıca çok olan bu tür yazılar için uzun açıklamalarla ret gerekçeleri oluşturulmaz. Hiçbir devlet kurum veya kuruluşundan veya özel sektörden hiçbir ad altında hiçbir maddi destek almayan ve bir grup akademisyen tarafından gönüllülük esasına göre çıkarılan dergimizde zaman, işgücü ve finansman açısından böyle bir talebin karşılanmasını mümkün kılacak alt yapı bulunmamaktadır. Ayrıca, hiçbir uluslararası bilimsel derginin de böyle bir geri bildirim

yükümlülüğü yoktur. Bununla birlikte, *Millî Folklor* dergisi yazarları cevapsız bırakmamak ve yeni yazılara yol gösterici olması için ret kararlarını kısa ama makul açıklamalarla bildirmektedir.

Ret kararı verilen diğer yazılar, “alan dışı” olarak değerlendirilen yazılardır. Derginin adını, alanını, belleğini ve okurunu dikkate almayan yazılar kendi içinde çok başarılı olsalar dahi derginin Genel Kurul kararları doğrultusunda “alan dışı” oldukları gerekçesiyle yayımlanamaz kararı alır. Bu yazılarla ilgili olarak Yayın Kurulunda zaman zaman sosyal ve beşeri bilimlerin diğer alanlarına derginin sayfalarını açmak veya dergi okuruna katkı sağlayacak sınırlı sayıda yazıya yer vermek gibi öneriler tartışılmaktadır. Ancak dergiye gelen alan dışı yazıların sayıca çokluğu ve bu yazıların yayımlanmasının derginin içeriğini, kimliğini ve indekslerdeki yerini tamamen değiştireceği endişesi de Yayın Kurulu ve yılda bir kez toplanan dergi Genel Kurulu tarafından dile getirilmektedir.

Bazı yazılarda konunun ele alınış biçimi veya yöntemi yetersiz bulunabilir ve yazının yeniden düzenlenmesi istenebilir. Bu durumda, Yayın Kurulunda yazı hakkında yürütülen tartışmalar ve beklentiler Yayın Kurulu tarafından yapılan görevlendirme doğrultusunda bir üye tarafından raporlandırılarak Editörlük Birimine gönderilir. İlgili Yayın Kurulu üyesinden gelen Yayın Kurulunda yürütülen tartışmayı özetleyen rapor, derginin düzeltme talebi olarak Editörlük Birimince yazara iletilir.

Hakemlere gönderilmesine karar verilen bir yazı için 2 asıl, 1 yedek olmak üzere 3 hakem belirlenir. Yazara hakemlik sürecinin başlatılması için gerekli bilgiler iletilir. Yazarın ücretli hakemlik şartlarını kabul etmesi ve hakemlik ücretini yatırmasından sonra yazı, belirlenen

hakemlere gönderilir. Yazı hakkında 2 olumlu ya da 2 olumsuz rapor alıncaya kadar hakemlik süreci yürütülür. Hakemlerden biri olumlu diğeri olumsuz görüş bildirdiğinde yazı üçüncü hakeme gönderilir. Üçüncü hakemin incelemeyi kabul etmemesi, olumlu veya olumsuz bir görüşe ulaşamaması gibi ender durumlarda yazı, Yayın Kurulunun bir sonraki toplantısına getirilir ve yeni bir hakem belirlenir. “Kör Hakemlik” ilkesi nedeniyle hakemlerle yazar arasındaki iletişim, kendi aralarında ve doğrudan değil Editörlük Birimi aracılığıyla yürütülür.

Bütün bu süreçler göz önüne alındığında, derginin yazarlara yayın süresi hakkında bir taahhütte bulunması mümkün değildir; böyle bir taahhüt doğru ve gerçekçi olmaz. Bununla birlikte, **bütün yazıların en geç 12-18 ay içinde hakemlik sürecini tamamlaması ve yayımlanması veya yayın sırasına alınması öngörülmekte ve bu öngörü % 95 oranında gerçekleştirilmektedir.** Sayıları az da olsa bazı yazıların bu süreyi aşmasının nedeni; hakemlerin raporlarını geç vermesi, çeşitli nedenlerle hakemlikten çekilmesi, rapor yazamayacağı zamanında bildirmemesi, elektronik haberleşmeyi tercih etmemesi veya daha başka nedenlerle mevcut hakemlerle sonuca gidilememesi gibi durumlarda yeni hakem adları belirlemek için bir veya daha fazla Yayın Kurulu toplantısının beklenmesinden kaynaklanmaktadır.

Millî Folklor dergisi, TÜBİTAK/ULAKBİM tarafından “kör hakemlik” olarak adlandırılan değerlendirme sistemini uygular. Buna göre, hiçbir aşamada yazara hakem adı, hakeme yazar adı verilmez. Hakemler, yazarın adını ancak hakemlik yaptıkları bir yazı yayımlanırsa, dergi okuru olarak görebilir. Yayımlanmayan bir yazının kime ait olduğu bilgisi hiçbir şekilde ve hiçbir zaman hakemlere iletilmez. Elektronik ortamda muhafaza edilen Yayın Kurulu tutanakları ile yazar ve hakemlerle yapılan yazışmalar, son derece şeffaf bir biçimde, başta TÜBİTAK/ULAKBİM olmak üzere ilgili ve yetkililerin yanı

sıra ihtilafı durumlarda yazarların da görme ve incelemelerine yıl sınırlaması olmaksızın hazır tutulur.

Millî Folklor dergisi, “kör hakemlik” ilkesine uygun davranılmasını yazıların inceleme sürecinin başlatılmasının ön şartı olarak görmekte ve bu kuralını yıllardır uygulamaktadır. Buna göre, yazarların özellikle editörlere veya Yayın Kurulu üyelerine kimliklerini ortaya çıkaracak şekilde yazılarından söz etmemesi veya yazılarını “düzeltme”, “ön inceleme”, “uygunluk onayı alma” gibi taleplerle üyelerimizin kişisel adreslerine göndermemesi ve bütün yazışmalarını gelenekselyy@yahoo.com veya millifolklor@gmail.com adresi aracılığıyla yapması gerekmektedir. Editörlerin veya Yayın Kurulu üyelerinin kişisel e-postalarına veya derginin diğer e-postalarına gönderilen yazılar, “kör hakemlik” sistemine uygun olmadığı gerekçesiyle değerlendirmeye alınmaz. Bu kurallara uyulmamasından dolayı yazarın veya hakemlerin ifşa olması durumundan *Millî Folklor* dergisi sorumlu değildir.

Millî Folklor dergisinin öncelikli hedefi, folklor alanındaki en iyi yazıları en iyi hakemler eliyle okura sunmaktır. Biri WoS kapsamındaki A&HCI diğeri SCOPUS olmak üzere toplam 10 uluslararası indeks ve alan indeksinin kaydettiği ve yayımladığı makaleler TÜBİTAK/ULAKBİM tarafından teşvik edilen bir dergi olması, *Millî Folklor*’un bilimsel yayıncılık etiğinin koşullarını sağladığını kanıtlamaktadır. Ulaştığımız noktada kalabilmek ve kendimizi daha da geliştirilebilmek için Yayın Kurulu olarak bir yazı hakkında hem “yayımlanır” görüşüne varma hem de “ret” kararı verme süreçlerinde titiz davranmamız gerektiğinin bilincindeyiz. Bu doğrultuda, Yayın Kurulumuzdan ve hakemlerimizden “olur” alabilecek, Yayın İlkelerimize uygun, bilimsel açıdan üstün nitelikteki yazılarınızı her zaman beklediğimizi ve ancak bu sayede dergimizin güç kazanacağını bir kez daha ifade etmek isteriz.

Millî Folklor Dergisi Editörlüğü